

فیزیولوژی پزشکی

ویراست دوازدهم

جلد ۱

تألیف

دکتر جان ای. هال

استاد ممتاز و رئیس بخش فیزیولوژی و بیوفیزیک

مرکز پزشکی دانشگاهی سی سی پی

کسن می سی سی پی

(من ترتیب الفبا)

دکتر رودریگو نابایی

دانشیار گروه فیزیولوژی، دانشگاه علوم پزشکی گیلان

دکتر شهرزاد خوارد

استادیار گروه فیزیولوژی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد پزشکی تهران

دکتر مسعود خدایی

دکتر محمد رستم پور

دانشیار گروه فیزیولوژی، دانشگاه علوم پزشکی گیلان

دکتر علیرضا فتحاللهی

دکتر حمیدرضا گودرزی نژاد

دکتر فاطمه نبوی زاده رفستجانی

دانشیار گروه فیزیولوژی، دانشگاه علوم پزشکی تهران

دکتر آرزو نهادوندی

دانشیار گروه فیزیولوژی، دانشگاه علوم پزشکی تهران

کتاب اوجعیند

کمی رایت این کتاب از سوی انتشارات Elsevier به انتشارات کتاب ارجمند و غزال جوان واگذار شده است.

TEXTBOOK OF MEDICAL PHYSIOLOGY

ISBN: 978-1-4160-4574-8

International Edition: 978-0-8089-2400-5

Copyright © 2011, 2006, 2000, 1996, 1991, 1981, 1976, 1966,
1961, 1965 by Saunders, an imprint of Elsevier Inc.

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopying, or any information storage and retrieval system, without permission in writing from the publisher. Permissions may be sought directly from Elsevier's Rights Department: phone: (+1) 215 239 3804 (US) or (+44) 1865 843830 (UK); fax: (+44) 1865 853333; e-mail: healthpermissions@elsevier.com. You may also complete your request online via the Elsevier website at <http://www.elsevier.com/permissions>.

شماره ISBN بین المللی انتشارات Elsevier برای ترجمه فارسی:

ISBN of Persian Translation:

Volume I: 978-0-7020-4581-6

Volume II: 978-0-7020-4581-3

مرجع فیزیولوژی برای ارائه جدیدترین پیشرفت‌ها در فیزیولوژی نیست. این کتاب اساساً برای استفاده دانشجویان تدوین شده است و تأکید آن بر آموزش اصول اساسی فیزیولوژی برای دانشجویان پزشکی، دندانپزشکی و پرستاری و فارغ‌التحصیلان علوم زیستی یا بهداشتی است. البته این کتاب برای پزشکان و حرفه‌های درمانی دیگر که می‌خواهند اصول اصلی موردنیاز برای فهم پاتوفیزیولوژی بیماری‌های انسانی را درک کنند هم مفید است. در ویرایش سعی کردم ساختار منسجم کتاب را که در گذشته برای دانشجویان مفید بود حفظ کنم. همچنین تلاش شد کتاب به قدر کافی جامع باشد تا دانشجویان علاقه‌مند هم بتوانند در آینده به عنوان مبنای برای کار حرفه‌ای خود از آن استفاده کنند. امیدوارم این درسنامه بتواند عظمت بدن انسان و عملکردهای متعدد آن را به دانشجویان انتقال دهد و آنان را ترغیب کند در بقیه زندگی کاری خود از مطالعه فیزیولوژی دست بر ندارند. فیزیولوژی نقطه پیوندی علم پایه و پزشکی است. زیبایی باشکوه فیزیولوژی در این است که عملکرد تک‌تک سلول‌ها، بازالتها و بدن را در قالب کلیت‌منسجمی به نام بدن اند تلفیقی کند. در واقع بدن انسان چیزی فراتر از جمع بخش‌هاست و بدن را در قالب کلیت‌منسجمی به نام کلی آن است. همه علل کرد مجزای هر یک اثر بخش‌های بدن به نهایی.

در اینجا به پرسش مطرح می‌رسد: چگونه اعضاء و سیستم‌های جداگانه بدن با هم هماهنگ می‌شوند تا عملکرد صحیح تمامی بدن حفظ شود؟ خوبشخانه بدن مابه شبکه‌وسیعی از کنترل‌های فیدبک مجهر شده که تعادل لازم را کسب می‌کند، تعادلی که بدون آن نمی‌توانستیم به زندگی ادامه دهیم. فیزیولوژیست‌ها یه این سطح عالی کنترل داخلی بدن، هوموتostaز (اعتدال حیاتی) می‌گویند. در حالت‌های مرضی، تعادل‌های عملکردی اغلب باشکالات جذی موافق شده و هوموتاستاز مختل می‌شود. و حتاً اگر یک اختلال منفرد

نخستین ویراست درسنامه فیزیولوژی پزشکی تقریباً ۵۵ سال پیش توسعه آرتور سی. گایتون نگاشته شد. برخلاف بسیاری از درسنامه‌های حجمی پزشکی که اغلب بیش از ۲۰ مؤلف دارند، هشت ویراست نخست درسنامه فیزیولوژی پزشکی تماماً توسعه دکتر گایتون نوشته شد و در طور ۴۰ سال در هر ویرایش جدید، بازنگری نداشت. این کتاب که نخستین بار در سال ۱۹۵۶ منتشر شد، سرعت به پرفوش ترین درسنامه فیزیولوژی پزشکی در سراسر جهان تبدیل شد. دکتر گایتون از این موهبت پرخواهی بود که می‌توانست به شیوه‌ای ساده و جذاب، هر چیزی فیزیولوژی را منتقل کند و مطالعه فیزیولوژی را بفعده شاطانگیز تبدیل کند. هدف اصلی او در این پژوهش، آموزش فیزیولوژی برای دانشجویان بود، و در طبعه سه، همکاران حرفه‌ای اش در نظر ننمی‌گرفت.

من از این موهبت برخوردار بودم که نزدیک به ۳۰ سال همکاری نزدیکی با دکتر گایتون داشتم، و این افتخار را داشتم که در ویرایش‌های نهم و دهم به ایشان کمک کردم. پس از فوت در دنیا دکتر گایتون در تصادفات مibil، مسئولیت اتمام ویرایش یازدهم بر عهده من قرار گرفت. در ویرایش دوازدهم هم تلاش کرده‌ام همان هدف ویرایش‌های پیشین را پی بگیرم، یعنی شرح نحوه کارکرد سلول‌ها، بافت‌ها و اعضای بدن و همکاری آنها برای حفظ حیات، به زبانی قابل فهم برای دانشجویان. این تکلیف هم دشوار و هم هیجان‌انگیز است. زیرا داشت فیزیولوژی به سرعت رشد کرده و رازهای جدیدی از عملکرد بدن را بر ملا ساخته است. تکنیک‌های جدید زیادی برای یادگیری فیزیولوژی سلولی و ملکولی ابداع شده‌اند. امروزه ما قادریم اصول فیزیولوژی را هر چه بیشتر در قالب اصطلاحات ملکولی و علوم فیزیکی بیان کنیم تا صرفاً مجموعه‌ای از پدیده‌های زیستی مجزا و توجیه‌ناپذیر به نظر نرسند.

درسنامه فیزیولوژی پزشکی مسلمًا یک کتاب

حیطه فیزیولوژی را به طور کامل در اختیار دانشجو قرار دهد.

ویژگی دیگر، تایپ متن با دو اندازه قلم است.

مطالبی که با قلم بزرگتر تایپ شده‌اند بدنده اصلی اطلاعات فیزیولوژی را تشکیل می‌دهند که برای تمام فعالیت‌ها و مطالعات پژوهشی ضروری است.

مطالبی که با قلم کوچک تایپ شده‌اند شامل چند دسته گوناگون‌اند: تخته اطلاعات آناتومی، شیمی و سایر اطلاعاتی که برای ذمینه چینی بحث لازم‌اند اما اکثر دانشجویان در درس‌های دیگر به طور مفصل تر خواهند خواند؛ دوم، اطلاعات فیزیولوژی که اهمیت خاصی برای حوزه‌های معینی از طب بالینی دارند، سوم اطلاعاتی که برای دانشجویان علاقه مند به مطالعه عمیق‌تر سازوکارهای خاص فیزیولوژی، ارزشمند است.

مایلم از افراد زیادی که در آماده‌سازی این کتاب کمک کردند تشکر کنم: همکارانم در دپارتمان فیزیولوژی و بیوفیزیک مرکز پژوهشی دانشگاه می‌سی‌سی پی که پیشنهادهای ارزشمندی به من دادند و اسامی آن‌ها در <http://physiology.umc.edu> است؛ کورسی هورتون گراهام، مایکل اشنک و والتر بینگهام و استفانی لوکاس برای زحماتی که در تایپ و طراحی کشیدند؛ ویلیام اشمیت، ریکاگر ولیوف و فرانک مورالس و بقیه کارکنان السویر ساندرز برای کاری نظر آنها در ویراستاری و تولید. سرانجام خود را بی‌آنکه در دیوون آرتور گایتون می‌دانم، به خاطر کارهای بسی نظری که فیزیولوژی انجام داد، به خاطر دوستی اش و سه بزرگی که در تألیف درسنامه فیزیولوژی پرداخت داشت و اینکه الهام بخش همه کسانی بود که او را پیشناه نمودند.

دان نی، هال

به حد معینی برسد، کل بدن دیگر قادر به زندگی نخواهد بود. پس، یکی از اهداف این درسنامه تأکید بر اثر مندی و زیبایی سازوکارهای هومنوستار بدن و تیز معزوفی عملکرد غیرطبیعی در هنگام بیماری است. هدف دیگر آن بود که تا حد امکان مطالعات کتاب صحیح و دقیق باشند. پیشنهادها و نقدهای بسیاری از فیزیولوژیست‌ها، دانشجویان و یالینگران سرتاسر جهان خوانده شد و برای وارسی صحبت مطالع و تطابق با حقیقت و نیز تعادل آنها مورد استفاده قرار گرفت. با این حال، به دلیل احتمال خطا در مرتب کردن هزاران هزار نکته، باز هم این احتمال وجود دارد که نظرات خود را در باب [www.ncbi.nlm.nih.gov/entrez/query.fcgi?db=PubMed](#) می‌دانند. فیدبک تا چه حد برای فیزیولوژیست‌ها می‌دانند فیدبک تا چه حد برای عملکرد صحیح بدن انسان ضروری است، بتاپراین برای پیشرفت می‌آورند. در اینجا درسنامه فیزیولوژی هم فیدبک اهمیت دارد. افرادی که قبل از آن رسانده‌اند صمیمانه سپاس‌گزارم.

توضیح مختصری درباره دیگر ویژگی‌های راست دوازدهم ضروری است. هر چند میزان ارجاعات فصل‌ها بازنگری شده‌اند تا اصول نوین فیزیولوژی در آنها گنجانده شود اما به دقت کوشیده‌ایم حجم کتاب را بسیار کم کرده‌ایم تا به طور مؤثری برای درس فیزیولوژی، دانشجویان پژوهشی و رشته‌های بهداشتی قابل استفاده باشد. بسیاری از تصاویر هم دوباره طراحی شده‌اند منابع بر مبنای کیفیت ارائه اصول فیزیولوژی، مأخذ اصلی، و قابل دسترس بودن آنها انتخاب شده‌اند. پیشتر منابع پیشنهادی برای مطالعه که در پایان فصل‌ها آمده شامل مقاله‌هایی است که عمدتاً از مجلات علمی جدید که به رایگان از طریق PubMed قابل دسترسی اند استخراج شده‌اند (آدرس <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/entrez/query.fcgi?db=PubMed>) استفاده از این منابع و مأخذ اصلی آنها می‌تواند تقریباً تمامی

I am delighted that the 12th edition of the *Textbook of Medical Physiology* will be translated in Farsi. It is especially gratifying that this translation will be performed by expert physiologists in Iran, a country with a long and rich history of important advances in the field of medicine.

The discipline of physiology is an essential link between basic sciences and clinical medicine. Human physiologists seek to understand the functions of the human body in health and disease and to integrate the multiple physical and chemical factors into an understanding of how the sub-cellular components, cells, tissues, and organs, work together to sustain life. An overarching principle of human physiology is that the function of the body is much more than the sum of its individual parts; life relies on the total coordinated interactions of all components, not just the function of the individual parts of the body in isolation. Therefore, the *Textbook of Medical Physiology* emphasizes to a great extent the interactions among the body's many components and the feedback control systems that coordinate its activities in health and disease.

The textbook will be useful to students, physicians, and other healthcare professionals who wish to understand the fundamental principles of physiology. It is not intended to be a comprehensive reference book although each chapter has an up to date bibliography that can be used to study the subject more deeply.

I am grateful that this new translation will provide the opportunity for many additional students to learn more about the majesty of the human body and its many functions.

John E. Hall, Ph.D.

Arthur C. Guyton Professor and Chair
Department of Physiology and Biophysics
Associate Vice Chancellor for Research
University of Mississippi Medical Center
Jackson, Mississippi USA

فیزیولوژی دانش عملکرد سیستم‌های زنده است. در فیزیولوژی پزشکی، سیستم‌های بدن انسان در سلات و بیماری مورد بررسی قرار می‌گیرد.

فیزیولوژی از ریشه یونانی *physis* به معنای طبیعت و *logos* به معنای گفتگو یا واژه است و معنای تمثیل الفعل آن، گفتگو درباره طبیعت یا فلسفه‌ای راجع به طبیعت می‌باشد. فیزیولوژی را به طور سنتی دو بخش فیزیولوژی گیاهی و حیوانی تقسیم می‌کنند. فیزیولوژی انسانی گرچه شاخه‌ای از فیزیولوژی است اما این فیزیولوژی جهان‌شمول است و مثلاً ممکن است آنچه درباره سلول‌های منحمر آموخته شاید الاقق به سلول‌های انسانی باشد. مانند بسیاری از علوم دیگر، نخستین نوشته‌های نظام‌مندی که از نظر انسانی مربوط می‌شود در کتاب‌های مکتب پزشکی بقراءت به چشم می‌خورد که عمدتاً مبتنی بر زیست‌شناسی چهارگانه می‌باشدند. ارسطو هم به فیزیولوژی پرداخته بود که البته بیشتر از دیدگاه فلسفه و علم است. جالینوس اولین کسی بود که با روش تجربی به بررسی عملکرد بدن پرداخت. به گفته ارسطو، در بخش از بدن به منظور خاصی خلق شده ولذا آن کار خاص مربوط به آن ساختار می‌باشد. در واقع ارسطو، فیزیولوژی را همان‌طور که از ریشه یونانی آن بر می‌آید، به عنوان فلسفه‌ای درباره طبیعت می‌داندی کرد.

شاید بتوان قدیمی‌ترین جستارهای فیزیولوژی را در نوشت‌های رازی یافته. وی برای نخستین بار در قرن هشتم پارامترهای ویژه‌ای از فیزیولوژی را شناسد و آن را به دنبال وی دیگر دانشمند اسلامی که درباره فیزیولوژی انسانی نوشته‌هایی دارد، الکنندی است. در قرن هفدهم، ویلیام هاروی که آناتومیست بود گردش خون را به شکلی که امروزه می‌شناسیم شرح کرد. شاید بتوان او را پایه‌گذار فیزیولوژی آزمایشگاهی دانست. همچنین هرمن بورهاو^۱ را برشخی رفته بیانی می‌دانند، به دلیل فعالیت شاخصی که در تدریس فیزیولوژی در لیون داشت و در سناتوری Institution Senatoriale که در ۱۷۰۸ نوشته است. در ضمن سخن از تاریخچه فیزیولوژی، نمی‌توان از اشنازه ناگفته بزرگ، نوناردو داوینچی چشم‌پوشی کرد که گامهای مهمی در مطالعه فیزیولوژی برداشت و تدوین مایه‌های انسانی از نسبت‌های بدن یا جنین داخل رحم کشیده به آثار جاودانه در علم و هنر تبدیل شده‌اند. پس فیزیولوژی که ابتدا در دامان فلسفه به دنیا آمد و بالهیات گره خورد و در دامان پزشکی رشد کرد کم کم راه خود را جدا کرد و با تلاش هاروی بر شالوده آناتومی و آزمایش تجربی استقرار یافت. به تدریج فیزیولوژی، از آناتومی صرف هم فاصله گرفت و روش‌های شیمی و فیزیک را به کار گرفت. فیزیولوژی مدرن امروز که از روش‌های شیمی، فیزیک و آناتومی بهره می‌جوید از قرن نوزدهم

آغاز شد. کلود برنارد در فرانسه؛ مولر، لیبیگ و لو دویگ در آلمان و فوستر در انگلستان را شاید بتوان از بنیانگذاران فیزیولوژی نوین دانست.

در قرن بیستم، فیزیولوژی بعد از یک قرن رشد، به دانشی کاملاً بالغ بدل شد و خود سرمنشأ تعدادی رشته‌های جدید شد که از این میان باید به بیوشیمی، بیوفیزیک، بیولوژی ملکولی و فیزیولوژی تکاملی اشاره کرد. امروزه گرایش غالب در فیزیولوژی انسانی از اعضا (*organ*) فاصله گرفته و معطوف به سیستم‌ها و عملکردهای آنها است. بحث‌های مهمی که امروزه در فیزیولوژی مطرح هستند شامل متابولیسم، حمل و نقل مواد در بدن (سیستم گردش خون، سیستم تنفس، کلیه‌ها، ...)، انتقال اطلاعات (سیستم عصبی، هورمون‌ها، ...)، و تنظیم دستگاه‌های درونی (هومنوستاز، فیدبک، غدد داخلی، ساختمان‌های مغزی، ...) می‌باشند.

* * *

اب درستامه فیزیولوژی پژوهشکی گایتون در جایگاهی است که نیاز به معرفی ندارد. در ترجمه حاضر که عمده به دو اساتید معتبر دانشگاه‌های مختلف ایران انجام گرفته سعی شده، متنی پیراسته، دقیق و به درج جویان عرضه شود. کتاب گایتون از شیوازترین و روان‌ترین کتاب‌های پژوهشکی است اما ترجیح دارد... هست^۱ استردگی کتاب و لزوم حفظ روانی متن، کاری دشوار است. در ترجمه حاضر سعی کرده است جزوی روان دکتر گایتون را در عین دقت در برگردان متن، حفظ کرده و رویکردی توأم با اعتماد در این متعادل‌های فارسی داشته باشیم. باشد که حاصل کار در خور جامعه فرزانه پژوهشکی کشور باید.

در این ویرایش انتشارات ارجمند با هم^۲ مستقیم انتشارات السویر و غزال (نماینده انحصاری انتشارات السویر در ایران) و احمد مهرکبی رایت دست به انتشار کتاب ترجمه فارسی فیزیولوژی گایتون زده است. خوشحالیم که ترجمه فارسی فیزیولوژی گایتون به جایگاهی بین‌المللی در عرصه کتابهای پژوهشکی دست یافته است.

گروه مترجمان

حـلـدـاـول

بخش اول : مقدمه فیزیولوژی: سلول و فیزیولوژی عمومی ..	۱۳ ..
فصل ۱: سازه های عکرد بدن انسان و تنظیم «محیط داخلی» ..	۱۵ ..
فصل ۲: سلول، عامل آن ..	۲۵ ..
فصل ۳: نقش زن در رشد پروری اعمال سلول، و تولید مثل سلول ..	۴۳ ..
بخش دوم : فیزیولوژی غشاء سلولی و عضله اسکلتی ..	۶۳ ..
فصل ۴: انتقال مواد از خلاصه سلولی ..	۶۵ ..
فصل ۵: پتانسیل غشا و پتانسیل عمل ..	۷۹ ..
فصل ۶: انقباض عضله اسکلتی ..	۸۵ ..
فصل ۷: تحریک عضله اسکلتی؛ انتقال عصبی - عضلانی و زوج تحریک - انقباض ..	۱۱ ..
فصل ۸: انقباض و تحریک عضله صاف ..	۱۲۱ ..
بخش سوم : قلب ..	۱۳۱ ..
فصل ۹: عضله قلب؛ قلب به عنوان یک پمپ ..	۱۳۳ ..
فصل ۱۰: تحریک ریتمیک قلب ..	۱۴۹ ..
فصل ۱۱: الکتروکاردیوگرام طبیعی ..	۱۵۷ ..
فصل ۱۲: ارزیابی اختلالات عضله قلبی و جریان خون کرونر به کمک الکتروکاردیوگرافی؛ تحلیل بُرداری ..	۱۶۵ ..
فصل ۱۳: آریتمی های قلبی و تفسیر آنها به کمک الکتروکاردیوگرافی ..	۱۸۳ ..
بخش چهارم : گردش خون ..	۱۹۷ ..
فصل ۱۴: کلیات گردش خون؛ فیزیک پزشکی فشار، جریان و مقاومت ..	۱۹۹ ..
فصل ۱۵: قابلیت اتساع عروق و وظایف دستگاههای شریانی و وریدی ..	۲۱۱ ..
فصل ۱۶: گردش خون در عروق کوچک و دستگاه لنفاوی؛ تبادل مایع در مویرگها، مایع بین سلولی، و جریان لف ..	۲۲۳ ..
فصل ۱۷: تنظیم موضعی جریان خون توسط بافتها؛ تنظیم هومووال ..	۲۲۹ ..
فصل ۱۸: تنظیم عصبی گردش خون و تنظیم سریع فشار شریانی ..	۲۵۱ ..
فصل ۱۹: نقش برتر کلیه ها در تنظیم درازمدت فشار شریانی و در فشارخون بالا؛ نظام یکپارچه تنظیم فشار ..	۲۶۵ ..
فصل ۲۰: بروند قلبی، بازگشت وریدی و تنظیم آنها ..	۲۸۵ ..
فصل ۲۱: جریان خون عضلات و بروند قلبی هنگام ورزش؛ گردش خون کرونر و بیماری ایسکمیک قلب ..	۳۰۱ ..
فصل ۲۲: نارسایی قلبی ..	۳۱۵ ..
فصل ۲۳: بیچه های قلب و صدای های قلب؛ دینامیک اختلالات در زاد، و در بیچه های قلب ..	۳۲۷ ..
فصل ۲۴: بُر گشتن خون و فیزیولوژی درمان آن ..	۳۳۷ ..
بخش پنجم : سایه های تن - کلیه ها ..	۳۴۹ ..
فصل ۲۵: بخش های سایه بدزه مایا، خارج سلولی و داخل سلولی؛ مایع میان بافتی ..	۳۵۱ ..
فصل ۲۶: تشکیل ادرار توسط کلیه ..	۳۷۳ ..
فصل ۲۷: تشکیل ادرار در کلیه ها: II. پردازش فیلتراتی گلومرولی، جریان خون کلیه و کنترل آنها ..	۳۹۹ ..
فصل ۲۸: تنظیم اسمولاریته و غلظت سدیم مایع خارج سلولی ..	۴۲۷ ..
فصل ۲۹: تنظیم کلیوی پاتاسیم، کلسیم، فسفات و منیزیم؛ جریان و مقاومت ..	

همکاری مکانیسم‌های کلیوی برای کنترل حجم خون و	
حجم مایع خارج سلوی ۴۴۹
فصل ۳۰: تنظیم تعادل اسید و باز ۴۷۲
فصل ۳۱: بیماریهای کلیه و دیورتیک‌ها ۴۹۷
بخش ششم: سلول‌های خون، ایمپس، و	
العлад خون ۵۱۷
فصل ۳۲: گلبول‌های قرمز خون، کم‌خونی، و ۵۱۹
فصل ۳۳: مقاومت بدن در برابر عفونت: (۱) لکوسیت‌ها،	
گرانولوسیت‌ها سیستم منوسيت - ماکروفلاز، والتهاب ... ۵۲۳
فصل ۳۴: مقاومت بدن در برابر عفونت: (۲) ایمنی و ... ۵۴۷
فصل ۳۵: بی‌های سونی؛ انتقال خون؛ پیوند بافت و	
پیوند عضو ۵۶۳

جلد ۵

فصل ۵۰: چشم: II. اعمال گیرنده‌ای و ... ۷۸۳
فصل ۵۱: چشم: III. فیزیولوژی بینایی در ... ۸۰۱
فصل ۵۲: حس شناوی ۸۱۷
فصل ۵۳: حواس شیمیایی - چشایی و بویایی ۸۲۳

بخش نهم: سیستم عصبی: فیزیولوژی	
حرسی ۸۴۰
فصل ۵۴: اعمال رکه، ثابت نخاعی؛ رفلکس‌های نخاعی ۸۴۷
فصل ۵۵: کنترل عملیات حرکت توس، قشر مغز و ساقه مغز ۸۶۵
فصل ۵۶: مشارکت مخچه و هسته فاعده‌ای در کنترل کلی حرکت ۸۸۳
فصل ۵۷: قشر مغز، اعمال فکری مغز، یادگیری و حافظه ۹۰۵
فصل ۵۸: مکانیسم‌های رفتاری و انگیزشی مغز - دستگاه لیمبیک و هیپوتالاموس ۹۲۳
فصل ۵۹: حالات فعالیت مغز، خواب، امواج مغزی، صرع، روان پریشی ۹۳۹

بخش هشتم: فیزیولوژی هوانور در بیان	
غواصی در اعمان دریا ۶۴۷
فصل ۴۳: فیزیولوژی هوانوری، ارتفاعات و ۷۵
فصل ۴۴: فیزیولوژی غواصی در اعمان دریا و سایر شرایط پرفسار ۸۵

بخش نهم: سیستم عصبی: انسول گلی و	
فیزیولوژی حس ۶۹۳
فصل ۴۵: سازماندهی سیستم عصبی، وظایف اصلی سیناپس‌ها، «مواد ناقل» ۶۹۵
فصل ۴۶: گیرنده‌های حسی، مدارهای نورونی پردازش اطلاعات ۷۱۵
فصل ۴۷: حواس پیکری: I. سازماندهی کلی، حس‌های لامسه و موقعیت ۷۳۱
فصل ۴۸: حس‌های پیکری: II. حس‌های درد، سردرد و حرارت ۷۴۷

بخش دهم: سیستم عصبی: حواس خاص ... ۷۶۳
فصل ۴۹: چشم: I. اپتیک بینایی درد، سردرد و ... ۷۶۵

فصل ۶۰: دستگاه عصبی خودکار و قسمت مرکزی غده فوق کلیه	۱۱۱۳
فصل ۷۲: تولید انرژی و سرعت متابولیسم فصل ۷۳: تنظیم درجه حرارت بدن و تب	۱۱۲۳
بخش چهاردهم: غدد شناسی و تولید مثل	۱۱۳۷
فصل ۷۴: مقدمه‌ای بر غدد درون ریز	۱۱۳۹
فصل ۷۵: هورمون‌های هیپوفیز و نقش هیپوتالاموس در تنظیم آنها	۱۱۵۵
فصل ۷۶: هورمون‌های متابولیک تیروئید	۱۱۶۹
فصل ۷۷: هورمون‌های قشر ادرنال	۱۱۸۵
فصل ۷۸: انسولین، گلوکاگون، و دیابت	۱۲۰۷
فصل ۷۹: هورمون‌های پالاتیروئید، کلسی‌تونین، متابولیسم کلسیم و فسفات، ویتامین D، استخوان‌ها و دندان‌ها	۱۲۲۹
فصل ۸۰: دستگاه تناسلی مذکور (و غده صنوبری)	۱۲۵۳
فصل ۸۱: فیزیولوژی زنان پیش از بارداری و هورمون‌های زنانه	۱۲۷۱
فصل ۸۲: بازداری و شیردهی	۱۲۹۱
فصل ۸۳: فیزیولوژی جنین و نوزاد	۱۳۰۹
بخش پانزدهم: فیزیولوژی ورزش	۱۳۲۳
مل ۸۴: فیزیولوژی ورزش	۱۳۲۵
نمایه	۱۳۴۱
فصل ۶۱: دستگاه عصبی خودکار و قسمت مرکزی غده متابولیسم مغز	۹۵۱
فصل ۶۲: جریان خون مغز، مایع مغزی - نخاعی، و متابولیسم مغز	۹۶۹
بخش دوازدهم: فیزیولوژی دستگاه گوارش	۹۸۱
فصل ۶۳: اصول کلی عملکرد دستگاه گوارش (حرکات، تنظیم عصبی و گردش خون)	۹۸۳
فصل ۶۴: حرکت و مخلوط شدن مواد غذایی در دستگاه گوارش	۹۹۵
فصل ۶۵: وظایف ترشحی دستگاه گوارش	۱۰۰۷
فصل ۶۶: مکانیزم اثربخشی در دستگاه گوارش	۱۰۲۷
فصل ۶۷: فیزیولوژی اختلالات گوارش	۱۰۳۹
بخش سیزدهم: متابولیسم پنکتا درجه حرارت	۱۰۴۷
فصل ۶۸: متابولیسم کربوهیدرات‌ها و لیکات	۱۰۴۹
فصل ۶۹: متابولیسم چربی‌ها	۱۰۶۱
فصل ۷۰: کبد	۱۰۷۱
فصل ۷۱: تعادل در رژیم غذایی؛ تنظیم غذاخورد؛ چاقی گرسنگی؛ ویتامین‌ها و مواد معدنی	۱۰۸۳